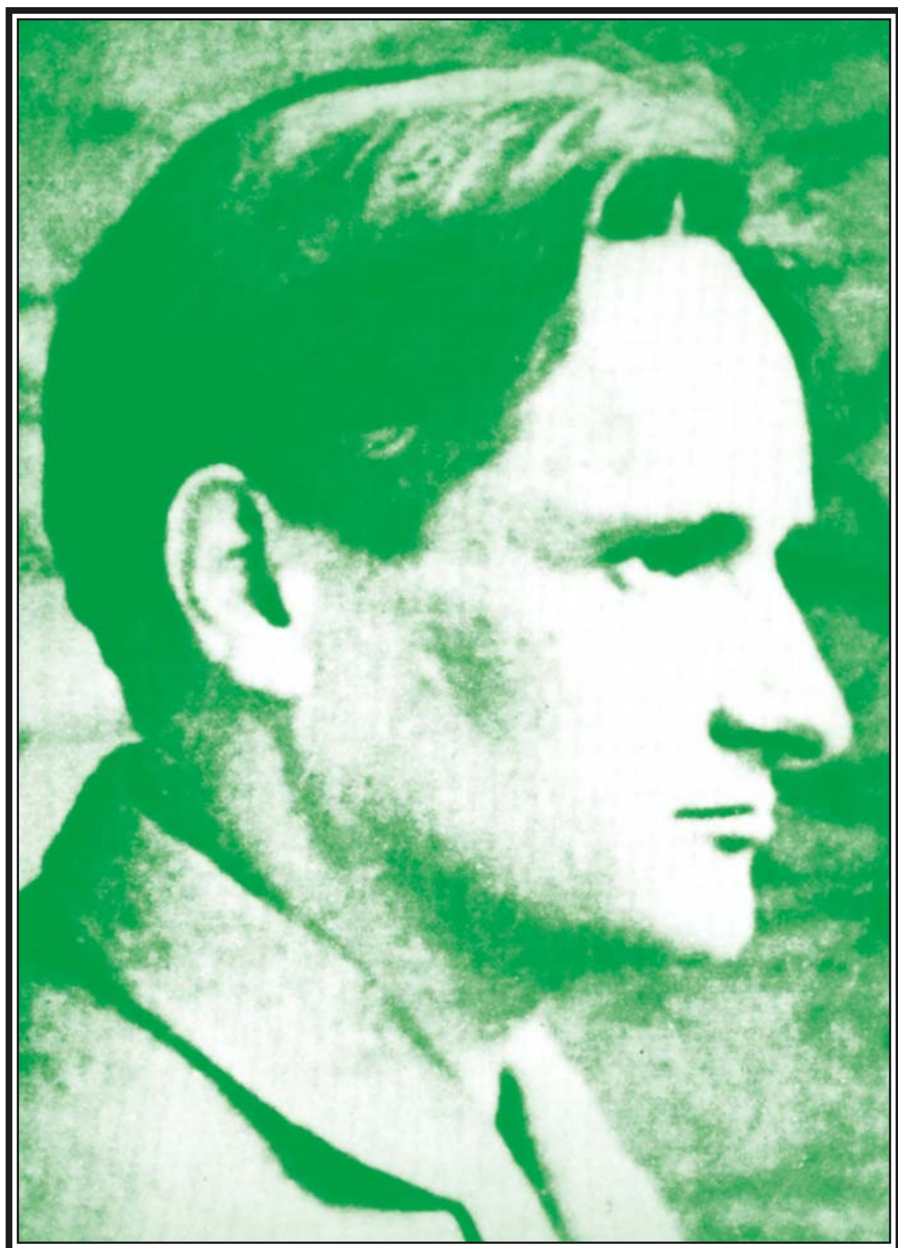
AZ IGAZSÁG VÉDELMÉBEN!

Ki volt Sértő Kálmán?

Írta:
Dobszay Károly

FRONT

Dobszay Károly:
AZ IGAZSÁG VÉDELMÉBEN!
Ki volt Sértő Kálmán?



Sértő Kálmán

AZ IGAZSÁG
- AKÁR LETAGADJÁK, AKÁR ELHALLGATJÁK, AKÁR MEGHAMISÍTJÁK -
IGAZSÁG MARAD!

2. kiadás

FRONT

2007

1. kiadás: Magyar Rezervátum, 1997

Valamikor úgy gondoltam, hogy a hamisítás, csúsztatás, elhallgatás kizárólag a kommunisták fegyvertárába tartozik. Az utóbbi időben azonban kénytelen voltam belátni, hogy ezt a fegyvert némely magát előszeretettel *„nép-nemzetinek“* feltüntető csoport is szívesen alkalmazza, elfelejtve Deák Ferenc örök érvényű szavait az írást művelők népes táborához: ***„Uraim, hazudni pedig nem szabad!“***

Ezek a gondolatok vibráltak a fejemben, amikor émelygő gyomorral végül letettem a *Püski Kiadó* tavaly Karácsonyra megjelentetett ***Sértő Kálmán: Hírért megszenvedtem*** című verseket, naplót és elbeszéléseket tartalmazó kötetét.

Amikor tavaly nyáron értesültem róla, hogy *Püskiék* végre tervbe vették ennek a jobb sorsra érdemes, fiatalon elhunyt és 45-óta otthon agyonhallgatott költő műveinek az újbóli kiadását, furcsa öröm futott át a szívemen. Már csak azért is, mert az emigrációban azon kevesek közé tartoztam, akiknek régóta szívügye volt Sértő Kálmán szellemi hagyatékának az ápolása. Ezt bizonyította az a kis kötet is, amely 1986-ban ***Sértő Kálmán versei*** címmel és Fiala Ferenc előszavával Dortmundban látott napvilágot és amely a kanadai ***Sértő Kálmán Emlékbizottság*** által ***Utolsó roham*** címmel korábban megjelentetett, szintén szegényes kötet mellett ötven év alatt az egyetlen kiadás volt, amely megpróbálta újra kiásni az irodalmi tömegsírba taszított költő szellemiségét.

És most szomorú vagyok. Nagyon szomorú. Szegény Sértő Kálmán... Nem elég, hogy rövid életében is csapások záporában volt kénytelen alkotni, most még halálában is meggyalázzák. Mert a Püski kiadást a legnagyobb jóindulattal sem lehet másnak nevezni, mint a ***hamisítás, ferdítés, elhallgatás iskolapéldájának***. A *Kiadó* és főleg az anyagott összeállító és utószóval ellátó *Medvigy Endre* egy nagyon fontos dolgot elfelejtettek: ***ha már hazudnak, hamisítanak, akkor azt úgy kellett volna csinálni, hogy ne jöjjenek rá. Így azonban úgy jártak, mint az a bizonyos ember a sánta kutyával...***

Miről is van szó tulajdonképpen?

Ha valaki nem ismeri ki magát Sértő ügyben - és az otthoni olvasóközönség nagy része ismert okok miatt sajnos ide tartozik - akkor a kötet átolvasása után rögtön az a kérdés merül föl benne, hogy: *mi a fenének volt egyáltalán ötven évig indexen Sértő Kálmán?* Mert ebből a válogatásból egy kimondottan filoszemita, a zsidók által felkarolt, de később *„utat tévesztett“* szerencsétlen költő képe bontakozik ki, akit a *nyilasok* kihasználtak és pártérdekből megpróbálták kisajátítani. Még jó, hogy nem csináltak belőle is kommunista ellenállót, ahogy azt a másik szerencsétlen sorsú nagy magyar

költővel, József Attilával tették.

Szerencséje a kiadónak és az *„összeállító“* Medvigy Endrének, hogy Sértő valódi felkarolója és támogatója, a *„nyilas“* Fiala Ferenc már nincs az élők sorában, mert tőle méltó választ kaptak volna. Így kénytelen vagyok szerény képességeimmel magam rámutatni azokra a hazugságokra, csúsztatásokra, hamisításokra, amelyek mellett az igazság védelmében már nem lehet szó nélkül elmenni.

Szőcs Zoltán évekkel ezelőtt már megpróbálta a *Hunnia* hasábjain Sértő *„nyilastalanítását“*, de akkor úgy véltem, hogy a különben kitünő cikkíró és Szabó Dezső szakértő valószínűleg ismeretek hiányában, hamis forrásokra támaszkodva esett ekkora tévedésbe. Annakidején méltó válaszban részesült Major Tibortól a *Szittyakürt* hasábjain, de ez sem akadályozta őt abban, hogy később Wass Albert esetében is beleessen ugyanabba a hibába, egy, a *Funtineli boszorkány* című könyvnek szánt kritikájában, amely a *Havi Magyar Fórumban* látott napvilágot. Remélem, azóta Szőcs Zoltán is belátta, hogy ***aki ne tud arabusul, az ne beszéljen arabusul...***

A *Püski kiadás* esetében azonban már nem beszélhetünk véletlen mellé-fogásról, hisz ahogy a függelékben fel van sorolva, az összeállítónak majdnem minden forrásanyag rendelkezésére állott a válogatáshoz. És itt van a kutya elásva! Ahhoz, hogy ennek ellenére az egész így sikeredett, profi szakértelemmel végrehajtott tudatos hamisításra volt szükség, amit *Medvigy Endre* szinte az *orwelli történelemátírás* precízségével el is végzett. Célja a múltat utólag úgy korrigálni, ahogy azt egyes érdekcsoportok mítoszteremtése a jelenben megkivánja. Mert mi másra vezethető vissza például az a versválogatás, amelyből többek között Sértő összes nemzeti érzelmű, igazán hiressé vált verse hiányzik, a ***Felkelőkről*** címűtől a ***Kivánság***-on át egészen az ***Utolsó roham***-ig? (Mert ***„úgymond hazafias, vallásos verset alig is írt“***, vagy ha igen, akkor ezek ***„nem éppen szerencsés versek“*** voltak!!!) Már ebből is világosan látható, hogy itt nem a költő életművének akartak emléket állítani, hanem az ország mai urainak szájaízéhez igazítva *„szalonképessé“* csonkították, elhallgatva, letagadva 1938-as metamorfózisának minden későbbi gyümölcsét. Főleg egy olyan *Sértő-arc* kifaragása, ahol a *filoszemitizmus* kidomborítása áthatja egész életútját, teljesen hamis, mert elhallgatja, hogy mi volt a valóság és főleg, hogy hova is vezetett: a híres ***Köpönyegfordítás*** című, mindent leleplező írásához és az ezt követő ébredéséhez, amit *Medvigyék* természetesen tudatosan - szintén elhallgatnak. A *„Napló“* szövegéből - a költő *„saját“* fejtegetései alapján - még azt is megtudja az olvasó, hogy a baranyai parasztgyerek egynegyed részben valószínűleg zsidó(!) származású. Egy megcsonkítatlan kötetből erre a kérdésre is méltó választ kapnánk. Ha Sértő Kálmán olyan lett volna, ahogy ez a válogatás bemutatja, akkor 45-óta roskadoznának köteteitől az otthoni könyves-

boltok polcai. De mivel ez nem így van, ebből egyenesen következik, hogy a *Püski kiadás* Sértő alakja nem fedi a valóságot.

Mikor látják már be az otthoni önjelölt mítoszteremtők, akik esetleg a költőnek valaha egy nagyfröccsöt fizettek, vagy felsegítették a kabátját, hogy ez még nem jogosítja fel őket arra, hogy több kiló papír bepiszkításával nyilatkozzanak, és megpróbálják a költő valódi lényének meghamisításával sajátmagukat annak árnyékából előretolva halhatatlanná tenni? ***Mert az igazság - akár letagadják, akár elhallgatják, akár meghamisítják - attól még igazság marad!***

És most lássuk a tényeket.

Való igaz, hogy az 1910. szeptember 29-én a baranyai Bisse községben született és az ottani szőllőhegyek lankáin felcseperedett parasztgyereket, miután egy tarisznyára való versével 380 kilómétert legyalogolva a fővárosba érkezett szerencsét próbálni, a magyar irodalom sötét szelleme, *„a melegszívű mecénás“* Hatvany Lajos *„báró úr“* karolta fel és irányította tovább a *„szimpatikus Klár Zoltán doktor úr“* karjaiba, aki az idő tájt a *Társadalmunk* cimű, botrányairól hirhedt, a csatornák szellemiségét tükröző revolverlapot (Medvegy szelíden csak pletykalapnak említi írásában) szerkesztette. Itt jelentek meg Sértő első versei is 1932-ben, a *„báró úr“* bemutató írásának kiséretében, minek következtében a költő akaratlanul is évekig ennek a társaságnak az elkötelezett kirakati bábujává vált.

A két *„lelkiismeretes támogató“* segítségével felfedezte a baloldal és rövid egy év alatt nem csak Klár lapja, de a *Népszava*, a *Pesti Napló* meg a többi körúti lap is hozta verseit. De - írja *Gellért Vilmos,* a költő halálig hűséges barátja Sértőről szóló könyvében - hiába volt a pénz, hiába a kávéház, a mulató, a szinház, a fényes esték sorozata, ha kihunytak a fények, egyedül maradt, társtalanul a nagy pesti kőrengetegben. Eleinte tetszett az új életforma. Támogatói megismertették vele az éjszakai életet és nagyokat vihogtak az ártatlan lelkű parasztfiú meglepődésein. Már otthon elkezdett inni, de a pesti bárokban rászokott a tömény alkoholra. Közben fáradhatatlanul írta verseit és császárnak érezte magát. Nem vette észre, hogy a körúti újságok és mecénásai szemében inkább szenzáció, mint irodalmi meglepetés volt. Bárokba, kabarékba vitték és egy szép napon azt kívánták tőle, hogy piros mellényben, széles parasztgatyában és fokossal szavaljon verseket az egyik pesti kabaré közönségének. Sértő naívul körülnézett, de azután fennakadt a szeme a gúnyos szemeken és akkor megtudott mindent. Hogy csak falusi virág a szenzációhajhászok kabátján, ami ha elhervad, eldobják. Betuszkolták az akkor divatosnak számító *„népi költők“* kasztjába, amiről Sértőnek megvolt a maga külön véleménye: ***„Nem tartom magamat népi költőnek, akit a származása alapján be lehet skatulyázni. Ez olyan, mintha Petőfit a mészárosok költőjének neveznénk csupán azért, mert apjának ez***

volt a foglalkozása. Én egyszerűen: magyar költő szeretnék lenni.“ Mindenesetre Sértő Kálmán életútja a *Társadalmunk* szerkesztői szobájából egyenes úton haladt feltartóztathatatlanul az önpusztítás irányába. Egymásnak adogatták *„az új népi tehetséget“* az akkori idők *liberális* nagyságai és valójában nekik köszönhető, hogy ez a naív őstehetség néhány év múlva már majdnem teljesen elmerült a budapesti kocsmák, mulatók mocsarában. ***„Három év az aszfalton“*** címmel még naplót is írattak vele, ami a *Társadalmunk* hasábjain folytatásokban látott napvilágot, stílusát nézve teljesen idomulva a *klárzoltáni* szellemiséghez, s amiről Sértő később beismerte, hogy tulajdonképpen nem is ő írta. A *Püski kiadás* naplószövege - amit Medvigy szükségesnek látott teljes terjedelmében fölvenni az összeállításba - szinte már csöpög a *„jótevő zsidók“* tömjénezésétől, sőt azt a bődületes hibát is elköveti, hogy a *„nyilasok“* ostorozását is Sértő szájába adja. Az persze már mellékes a kései hamisító számára, hogy a harmincas évek elején - amikor Sértő állítólag a naplót írta - még nem voltak *nyilasok*, mert ez az elnevezés csak jóval később, az ún. *Nyilaskeresztes Párt* megalakulása után ment át a köztudatba. És ezt a badarságot még Klár Zoltán sem találhatta ki annakidején, hiszen ő sem láthatott a jövőbe. Ez már a mai *mítoszteremtők* műve!

Szegény *nyilasok* - a föld alatt. Nagyon rájuk jár a rúd mostanában. Nem elég, hogy Csurka hétről-hétre szapúlja őket a *Magyar Fórum* hasábjain, most még Medvigy segítségével utólag Sértő Kálmán is jó beléjük rúg.

Mondja, kedves Medvigy elvtárs, maga már valóban ilyen hülyének néz mindenkit?

Arról persze megfeledkezett, hogy bemutassa közelebbről is a *„melegszívű mecénást“* éppúgy, mint *„Klár doktor urat“*, mert ezek ismeretében az olvasó könnyen megérthette volna Sértő tragédiájának valódi okait.

Ezért - ha csak röviden is -, de szólnom kell néhány szót erről a két *„nagyszerű emberről“*.

Hatvany Lajos báró úr ősei természetesen valamikor sem *„Hatvanyak“*, sem pedig *„bárók“* nem voltak. A *„Deutsch“* család (mert eredetileg így hívták őket) az 1867-es magyar agyalágyulás eredményeként megvalósított *emancipációnak* köszönhette, hogy a nemrég még Galiciából beszivárgott hasonszőrű hittestvéreivel együtt pár évtized alatt olyan mértékben meghódíthatta Magyarország gazdasági, kereskedelmi, pénzügyi életét, mint a waterlooi csata nagy börzejátékával a Rotschildok Angliáét. Az akkori idők liberális-kapitalista országkiárusításának legjellemzőbb alakjai voltak ezek a *Deutschok*. Megalapították a hatvani cukorgyárat és a környéki hevesi répaegyesítő parasztok és kihasznált cukorgyári munkások verejtékéből hihetetlen mértékben nőtt, növekedett a *Deutsch-vagyon*. 1873-ban 500 000 kemény aranykorona ellenében és a kormánypárt választási kasszájának állandó üres-



sége következtében I. Ferenc József először magyar nemesi, majd 1908-ban bárói rangra emelte őket. Hatvany Lajos báró úr ezt később úgy hálálta meg, hogy 1918-ban tagja lett *Károlyi Mihály* hirhedt nemzeti tanácsának, összebarátkozott az 1919-es kommunista gyilkosokkal, majd *Kohn-Kun Béla* menekülése után maga is Bécsbe *„emigrált"*. A Kuria hazaárulásért 4 évi fegyházra itélte, de 1927-ben már újra otthon volt, beleszerkesztgetett az általa pénzelt *Pesti Naplóba* s a Horthy-rendszer, kiváltképpen Bethlen István rosszemlékű korszakában eltűrte, hogy a hazaáruló báró újra meghatározó tényező lehessen a meghódított magyar honban. A *„Nyugat"* megalapítása, azon keresztül Ady Endre és a legjobb magyar írók felvásárlása, a magyar szellemi élet befolyásolása a szabadkőművesség, liberalizmus, majd egész a kommunizmus irányáig a *Hatvany-Deutschok* és a velük összeházasodott, vagy rokonvérű családok teljesítménye volt. A báró urat úgy ismerték, mint az irodalom és a művészetek nagy szerelmesét, aki maga is írt, sőt feste-getéssel is töltötte idejét. Legfőképpen azonban egy felbecsülhetetlen értékű képgyűjtemény összeharácsolásával volt elfoglalva. Sértő előtt Adyn kívül *„támogatta"* már József Attilát is. S talán az sem teljesen véletlen, hogy az általa *megtámogatott* három nagy magyar tehetség sorsa félelmetesen hasonlatos. Mindhárman fiatalon és tragikusan fejezték be földi pályafutásukat. Ady mindössze 42 éves, mikor a vérbaj végez vele. József Attila való-színűleg a *melegszívű mecénás* önzetlen támogatásának hatására, örömében ugrott vonat alá. Sértő Kálmán pedig már legalább három halálos betegség hordozója, mikor végül rádöbben, hogy kik közé keveredett. Szabó Dezső az *„Elsodort falu"*-ban mindenesetre jól megérdemelt emléket állított a *„báró"* Hatvany-Deutsch családnak és a család legnevezetesebb tagjának, Hatvany Lajosnak.

„Klár doktor úr" pályafutása szintén bővelkedett kimagasló eseményekben. A huszas években történt, hogy egyik szabolcsi nagybirtokon ösz-szekötözték a krumplivető lányok lábát, hogy egyenes legyen a krumplisor. Estére, mikor a munkaidőnek vége lett, a lányok lábából csorgott a vér. A birtok Klár Zoltán és rokonságáé volt. Az embertelenségnek ezt a kínos botrányát nem *nyilasok* és nem *antiszemiták* hozták a parlament nyilvánossága elé, hanem maga *Zsilinszky Endre*, akit később a háború utolsó periódusában hazaárulásért kivégeztek.

Klár doktor úr azután 1930 táján, mint *„újságíró"* merült fel Budapesten, mert mint fogorvos nem keresett eleget. Megalapította a *Társadalmunk* című hetilapot és megkezdte a szerkesztést. Ez főleg abból állt, hogy intim ügyeik nyilvánosságra hozásának kilátásba helyezésével zsarolta a budapesti gazdagabb zsidókat. Elmondhatjuk, hogy lapja az akkori idők legundorítóbb sajtótermékének számított. Ez oda vezetett, hogy végül szintén nem *nyilasok*, hanem kimondottan zsidó újságírók kérték a miniszterelnökségen

a *Társadalmunk* lapengedélyének bevonását, ami 1939. január elején meg is történt. A zsarolási lehetőségek megszüntével nehéz évek köszöntöttek szegény doktor úrra, míg végül - saját bevallása szerint - 1944-ben a németek jóvoltából az egyik koncentrációs-tábor lakója lett.

Aztán ismét eljött az ő ideje. 1945-ben, miután a *nyilasok* felnégyelték, Dunába lőtték, majd végül Mauthausenben elgázosították, többszáz *elégetett* bajtársának aktív közreműködésével pillanatok alatt megszervezi a *Munkaszolgálatosok Bajtársi Közösségét* és az éppen folyamatban lévő népbírósági kirakatperek ***„kötelet! kötelet!“*** ordítozó kórusát vezényli, annak ellenére, hogy neki zsidó származása miatt a magyarok részéről haja szála sem görbült. Azt a néhány kiadós pofont, amit talpraesettebb hitsorsosaitól kapott, válaszul a zsarolási kisérletekre, még a legnagyobb rosszindulattal sem írhatjuk az újabban már *mindenért felelős nyilasok* számlájára. Mellékesen tevékeny részese az ÁVO megszervezésének. Régi énjét megtalálva azonban még arra is jut ideje, hogy a halál küszöbén álló néhány *„háborús bűnös“* családjától - enyhítő tanúvallomás hazúg igéretével - az utolsó vasat is ki-csalja. Közben kiderül, hogy rövid mauthauseni tartózkodása alatt, mint *KAPO*, saját kiváltságos helyzetének megtartása érdekében még sorstársait is kegyetlenül megkorbácsolta. Ezért a negyvenes évek végén elhagyja az országot és nemsokára már Amerikában tűnik fel újra, mint *„antikommunis-ta menekült“*. Az ötvenes évek közepén átveszi a *Göndör Ferenc, alias Krausz Náthán (Kohn-Kun Béla volt sajtófőnöke)* által alapított *AZ EMBER* című New Yorkban megjelenő félvörös zsidó *terrorlap* szerkesztését, melynek tartalmát vizsgálva csak egy dolog bizonyult igaznak: *Ára 20 cent!*

Klár neve az utókor számára úgy maradt fönn, mint az egyetemes magyarság első számú közellensége. Visszataszító viselkedésével még a józanabb zsidóság ellenszenvét is kiváltotta. Róla jegyezte meg *Stern Samu*, a budapesti zsidó közösség mértéktartó, köztiszteletben álló egykori vezetője, hogy: ***tevékenységével több antiszemitát termelt, mint maga a hitlerizmus.***

Ilyen kezek egyengették a főváros dzsungeljébe pottyant *baranyai szegénylegény* útkeresését, akinek olyan volt a költészete, mint egy csokor virág, amelyet a szelíd baranyai falvak küldtek a magyar fővárosba.

Mindent igértek neki és aztán semmit sem teljesítettek. Lokálokba hurcolták, ahol vérbajt kapott, mígnem egy szép napon rádöbbent a vele folytatott csúnya munkára és csapostól-papostól otthagyta a baloldalt és azt a lesipuskás társaságot, amelynek egyik legtragikusabb sorsú áldozata lett.

Naplójában - ezúttal már az igazi naplójában - többek között így emlékezik meg ezekről a napokról:

„Odakerültem a művészetet csak üzletileg pártoló, tehát lelkileg nem humanista zsidó elvtársak karjai közé. Kerek hat esztendeig virgódtam a

zsidók között, közben megismerkedtem nagy káromra - bárókkal, grófokkal és válogatott cigánygyerekekkel. Később felkelt bennem a bátor vágyódás napja: nemzetiszocialista lettem ... Egy költő sűrűn írhat verseket, de könyvét csak ritkán helyezheti a magyar családok asztalára ...“

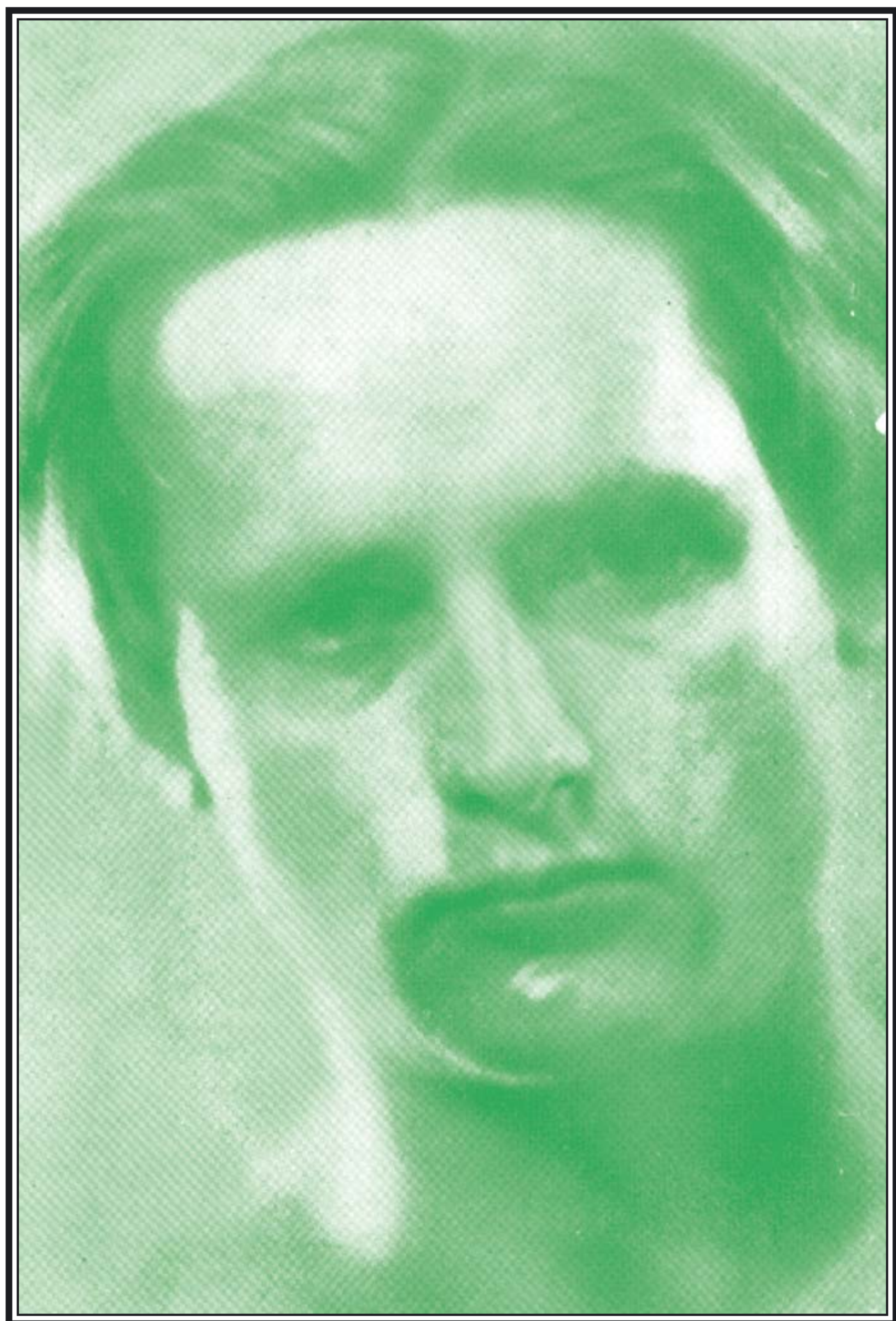
Soha többé nem szerepelt sem a *Társadalmunkban*, sem mindazon többi lapban, amelyek addig mint egy új Petőfi Sándort emlegették a szőke Baranyának Pestre vetődött poétáját.

Ezután került 1938 májusának végén az ***Összetartás*** szerkesztőségébe, ahová Kovács Laci - ugyancsak baranyai parasztlegény, akkor pesti *rikkancs-király* - Sértő katonapajtása vitte fel Fiala Ferenchez. Pár nap múlva megírta híres ***Köpönyegfordítás*** című cikkét, s őrajta is beteljesedett Erdélyi József sorsa, akit a *„Solymosi Eszter vére“* című verse miatt szintén kitagadott a baloldal és még a költői nevet is megtagadták tőle. (*A Püski kiadó által nemrég megjelentetett Erdélyi József kötetből ez a vers valószínűleg helyszűke miatt szintén kimaradt!*) A cikk megjelenését hatalmas sajtó polémia követte, minek végén Sértő Kálmánt a *Nyár utca* egyik kocsmájában zsidó fiatalemberek véresre verték ...

Olyan önvallomás ez a cikk, amit intő például lehetne állítani sok tehetséges induló írónk elé. Medvigy véletlenül megint elfelejtett idézni belőle összeállításában, ezért most itt pótolom:

„Úgy szórták elém a pénzt, mint a szibériai szél a hódarát. Még túlfűtött fejemhez sem kaphattam, amikor máris szabad bejárásom volt a színházi öltözőkbe és lokálokba, ahol, az utóbbi helyen, a meztelenség látványának voltam megdöbbent szemtanuja. Később mindenhez hozzászoktam. Megszoktam a zsidó simogatást, a pénzt. Megszoktam, hogy a drágább mozikban, színházakban, mulatókban, éjszakai bárokban, nagykereskedésekben csak zsidót lássak. Azt is megszoktam, hogy a Teleki-téren tartózkodó kubikusok között ne lássak zsidót. De nem láttam zsidó kéményseprőt, sem zsidó utcaseprőt, és ami a legfőbb, nem láttam hatgyerekes zsidó családot dideregni éjszaka egy ligeti padon. Zsidót csak főszerkesztőnek, bankárnak, színházigazgatónak, kereskedőnek láttam, akik mindig el tudták érni, hogy gyengítsék, sorvasszák és idő előtt megöregítsék a magyart ...

Most, amikor örökre búcsút mondok a szélsőbaloldalnak, óriási hídnak érzem magam, amely átível szabad karcsúsággal a szélsőjobboldalra. Nevezzék ezt az öntudatos pálfordulást köpönyegforgatásnak a baloldalon, én nem törődöm vele. A juhász is kifordítja a subáját, ha a puszta ege alatt zuhogni kezd az eső, és én a jégzuhogást nem a magam feje, hanem a magyarságé felett érzem ropogva pattogni. Sasszemekkel, oroszlánordítással és költői meglátásokkal mondom, hogy óriási belső revízióra van szükség ebben az országban, ahol az „üzletnek rendületlenül légy híve óh



zsidó"-t félmillió ember dúdolja a főbb gócpontokban és a falusi boltok pultjai mögött.

A baloldalról siránkozó támadások érnek majd a vérbeborult szemü és göndörhajú szerkesztők tolla alól. Mert tudják azt, hogy százezer zsidó titok van bennem, amit közöttük gyűjtöttem össze, amikor a Dob-utcában sóletet uzsonáztam velük. Ez a sok titok nem szorítható bele egy cikk keretébe. De van rá mód, hogy lépcsőzetesen mindent leírjak heteken keresztül ...

Hát igen! Szökött katonának érzem magam, aki az utolsó pillanatban nem bujkálva, de kemény feltartással átjöttem a tűzvonalon. De a fegyveremet magammal hoztam. Magammal hoztam a ceruzát, ami sokszor veszélyesebb a mozsárágyúnál ... Nem akarok itt rangra emelkedni. Legyek én csak közkatona. Tudok éhezni, fázni, rongyosan járni és írni! De végre szabadon akarok szólni, úgy, mint magyar költőhöz illik. Egy könnycsepp van a szememben, amikor visszanézek a régi frontra, ahol még sok tépelődő és zsidópénzen megfizetettt zsoldos magyar van. Aztán előre kapom a fejemet és megyek százezervoltos szellemi erővel jelentkezni az új táborba, ami ősidőktől kezdve csak most kezd kiváló önkéntesekből összegyűlni ..."

Mikor felvételre jelentkezett a *Nyilaskeresztes Pártba* és versei a jobboldali lapokban kezdtek napvilágot látni, már olyan beteg volt, hogy nem segített rajta sem a kórház, sem az orvosi kezelés. Mint katona résztvett a felvidéki bevonuláson, de aztán betegsége miatt a hadseregből elbocsátották. Saját *„koporsódeszkájára"* írja azokat a verseit, amelyekkel leginkább beírta nevét a magyar költészet aranykönyvébe. A hazulról hozott tüdőbaj és a Klár Zoltán féle *„társadalmi kinevelés"* révén kapott vérbaj rövidesen végeztek vele.

A Püski kiadás összeállításában Medvigy elvtárs úgy próbálja beállítani a dolgokat, mintha Fiala és a nyilasok hiénaként vetették volna magukat a *„politikailag eltévedt"* költőre és csak hasznot akartak belőle húzni a maguk és a *Párt* számára. És ez az állítás a kötetnek talán a legszemtelenebb hazugsága, még akkor is, ha bizonyítékként Medvigy felhasználja Sinka Istvánnak egy Fiala Ferenchez írt, igazságtalanul elmarasztaló levelét. A levélben - ha egyáltalán eredeti - Sinka szemére veti Fialának, hogy úgymond életének utolsó szakaszában pár pengővel akarták kiszúrni a már bottal járó Sértő szemét, ellenben pártérdekekre felhasznált díszes temetésére nem saj-nálták a pénzt. Az meg már Medvigynél szintén természetes, hogy egy mukkot sem ejt Sértő Fialához írt verseiről - köztük a *„Vándorbot és barát"* cimű vallomásról, mert ez elárulná, hogy milyen viszony is volt tulajdonképpen kettőjük között.

És itt álljunk meg egy pillanatra.

Ha valaki, akkor Fiala Ferenc volt az, aki még a huszonnegyedik órában

is mindent elkövetett, hogy megmentse a már köztudottan menthetetlen költőt. Szinte erőszakkal vitte el Matolay professzorhoz, aki a vizsgálat után Sértőt kiküldte a váróterembe, majd így szólt Fialához: *„Pártfogoltadnak mindössze vérbaja, tüdőbaja és gyomorfekéje van. Ha meg akarod gyógyítani, legalább három hónapig itt kell maradnia ...“* Ezalatt Sértő meglépett a váróteremből és Fiala már csak az utcán érte utól. Nógatására szinte durván csattant a költő hangja: *„Nem maradok a kórházban! Ha meg kell dögleni, hát megteszem orvosok nélkül is!“* Régi parasztszokás szerint utálta a kórházat. Azt hitte, akit oda bevisznek, csak vizszintes állapotban kerül ki on-nan. Később - erőszakkal ugyan -, de mégis elvitte a budakeszi szanatóriumba. Sértő ekkor már vért köhögött. Pár nap múlva innen is megszökött.

Ami a *„néhány pengő“* támogatást illeti, ezek a vádak szintén nem állják ki az igazság próbáját. Abaffy László, aki közismerten Sértő Kálmánnak és Sinka Istvánnak is *parolás barátja* volt, az emigrációban később megjelent visszaemlékezésében megírja, hogy ha nincs Fiala Ferenc, akkor Sértő a magyar költészet legnagyobb dicsőségére már 1938-ban éhenhalt volna, sőt Sinka István is - akit Fiala úgyszintén támogatott anyagilag - a pesti dzsungelből valamelyik vidéki birtok napszámosává kényszerült volna. Ebben az időben Sértő együtt élt a *„sánta Gizivel“*. Fiala nemegyszer adott nekik pénzt, hogy valami rendesebb lakásba költözzenek, mert amikor egyszer meglátogatta őket, ijesztő kép tárult elé. Meg is igérték, de aztán minden maradt a régiben. Sértő ekkor már erős alkoholista volt és ha pénzhez jutott, az egész kocsmát vendégül látta. De pénze valahogy mindig akadt, mert mindenki szerette. Egy nyilas gyűlés után, ahol verseiből felolvasott, néha 2-300 pengőt is összeadtak a testvérek.

Hát - valahogyan ilyen volt Sértő Kálmán és a jobboldal viszonya ...

Medvigy Endre képzelődésével szemben - miszerint a *Tücsök Irodalmi és Művészeti Szövetkezet* 1941 tavaszán történt pénzgyűjtéséből küldik a nagybeteg Sértőt a Kolozsvár melletti Gyaluba gyógykezelésre -, az igazság pedig az, hogy a gyűjtést szintén Fiala Ferenc szervezte és Sértőt orvosi tanácsra a *Nyilaskeresztes Párt* vitette le Erdélybe, ahol végül minden erőfeszítés ellenére 1941. június 15-én meghalt.

Holttestét szintén a *Nyilaskeresztes Párt* hozatta vissza Budapestre, és június 21-én a Kerepesi temetőben, legalább tízezer ember kisérte utolsó útjára. Keresztes-Fischer - akkori belügyminiszter - az egyházi búcsúztatón kivül más sírbeszédet nem engedélyezett, s hogy ez így is legyen, arról a temetésre kivezényelt majd száz rendőr gondoskodott.

Fiala és a *nyilasok* kisajátítási kisérletéről szóló legendákra maga Sértő Kálmán cáfol rá mindent lezáró, sajátkezüleg írt végrendeletében:

„Mivel már bottal járok, s az első emeletre egy magas házban nem

tudok kétszeri megállás nélkül felmenni, érzem a korai halálomat, betegségeim gyógyíthatatlanságát, ezért elmúlásom előtt a következő kívánságomat parancsolom:

A szüleim a földben nyugosznak. A bátyáim rosszakaratúak voltak velem szemben, mikor írni kezdtem. Azért hát a Baranya-megye, Siklósi-járás, Bisse községben a három, azaz három testvér közűl rám eső egynegyed hold szőllőbirtokot, semmiséget, kicsinységet, árva kis magyar földdarabot a Nyilaskeresztes Párt birtoklására hagyom, hogy oda (mivel a föld erdő mellett van) kunyhót, vagy valami kalyibát építsen, és minden évben utaljon ki oda árva embereket a szabad levegőben megpihenni.

Végrendeletem második rendelkezése az, hogy az eddig megjelent összes verseimet, úgyszintén az eldugott, elkallódott, később előkerülő verseimet csak Fiala Ferenc adhatja ki. Más senki!

Fiala Ferenc, mint életemben általam ismert ember az örök Krisztusi igazságot szolgálta szomorúan és ösztönszerüleg. Fiala Ferencet tartom egyedül ma Magyarországon annak az embernek, akibe süketek, némák, vakok és nyomorultak, rongyosok és útszéli árvák a bizalmukat helyezhetik ...

Fiala Ferenc, ha majd halálom után a verseskönyveimet kiadja, a nyomdaszámla és a más költségeken felül maradt pénzt ossza ki az Ő jó szeme és jó esze által azoknak az új költőknek, akik szerinte a támogatást megérdemlik ...

Nekem pedig, ha meghalok, tűzzenek kihült szívem fölé egy nyilaskeresztet ...“

Medvigy szerint Püski Sándor tervezte először egy nagy, Sértő Kálmán összegyűjtött verseit tartalmazó kötet kiadását 1943-ban, de a nyilasok - élükön Fialával - fondorlatos módon megelőzték ebben, pedig már a szines borítólap is készen volt. Ha ennyire szívén viselte a neves kiadó Sértő Kálmán szellemi hagyatékát, miért kellett több mint ötven évnek eltelnie ahhoz, hogy legalább ez a csonka, meghamisított kiadvány végre megjelenjen? Pedig, ha valakinek, akkor neki az emigrációban is módjában állt volna egy komoly kötet kiadásával emléket állítani a közben ismeretlenségbe merült költőnek. Mégsem tette meg! Vajjon miért? Talán, mert eddig még nem akadt egy Medvigy szerű *lelkiismeretes összeállító*, aki elvégezte volna Sértő *nyilastalanítását*, hiszen a szalonképesség megtartásának kockázata nélkül nem veszélytelen dolog még napjainkban sem felvállalni a valódi Sértő Kálmánt. Ezzel szemben az emigrációban is a Püskiék által kisajátítással megvádolt *„nyilas Fiala“* volt az, aki következetesen felvállalta Sértőt és számtalan publikált megemlékezése mellett, az általa szerkesztett *Hidfő*-ben is mindig szorított helyet egykori pártfogoltja költeményeinek.

Az igazság védelmében ki kell jelenteni, hogy egy teljes Sértő képhez

ugyanúgy hozzátartoznak a *Hatvany-Deutsch Lajosok* és *Klár Zoltánok* ujjlenyomatát magukon viselő korszak versei, mint a „*pálfordulás*“ után írt nemzeti szellemű költemények, amelyek kimaradtak a *Püski kiadásból* annak ellenére, hogy a zsidó sajtócézárok gyakorlatától eltérően, a *nyilasok* nem írattak Sértővel megrendelésre öntömjénező ódákat. Fontos azonban azt is leszögezni, hogy a költő saját lelkiismeretét követve honnan hova jutott: *a baloldali liberális tábor nemzetellenes gócpontjából a nemzeti gondolat megvalósítását annakidején legkövetkezetesebben és legradikálisabban képviselők táborába*. Ez az igazság!

Végül még valamit. Tény, hogy Sértő Kálmán meggyőződéses *hungaristaként* fejezte be földi pályafutását - akár tetszik ez az önjelölt „*népnemzeti*“ mítoszteremtőknek, akár nem -, mert ebben az ideológiában vélte felfedezni Magyarország feltámadásának zálogát. Ezen a tényen még az sem változtat, ha Püskiék ezentúl évente piacra dobnak egy szalonképessé csonkított hasonló kötetet. Kisajátítani nem a *nyilasok* akarták, hanem igenis az a *medvigyi frazeológia,* ami ebből az új kiadásból sugárzik kifelé, maga alá temetve a költő valódi szellemiségét. Ez az igazi teher Sértő Kálmán sírján, nem pedig a *nyilasok* egykori koszorúi.

Sértő Kálmán több volt annál, hogy valamilyen érdekcsoport sikerrel elvégezhetné a kisajátítását. Egyszerűen magyar költő volt, aki a saját tragikus sorsán keresztül tapasztalta nemzetünk XX.-ik századi tragédiájának valódi mélységeit. Éppen ezért Sértő Kálmán mindenkié! Mindenkié, aki szereti a tiszta, néha talán naívnak tűnő, de mindig őszinte, szívből jövő magyar lírát.

Nyugodjál békében Sértő Kálmán! De azok, akik viszontagságos életed meghamisításával próbálják sütögetni a saját szegényes pecsenyéjüket - azok szégyeljék magukat és vigyázzanak, mert hozzájuk is szólnak a következő sorok:

„Ha feltámadna, ma már nyilván,
Szemügyre venné, sokat, őket,
Dörögne, zúgna, villámolna,
Túl zengne seregnyi költőket.

Százezer Istent megtagadna,
Amilyen lélek, vihardallal,
Egész világnak nekimenne
A magyarért a magyarral ...“

Sértő Kálmán elhallgatott verseiből

Utolsó roham

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Egy ugrás és a nyakukon leszünk,
Megkérdezzük majd, búzánk kell-e még,
Szemsugarunktól ruhájuk leég,
Vérében fetreng minden ellenünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Mindent elsöprő lángot lehelünk,
Jaj annak, akit felkap fogsorunk,
Hegyen-völgyön át dögölni dobunk,
Szentkardos hadúr vezényel nekünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Villámokat szül lobogó szemünk,
Oroszlán-nemzet, ha ugorva száll,
Hörgésrobajban arat a Halál,
A tigrisnél is vadabbak leszünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Fogcsikorgató kérdezők leszünk,
Széttépték azt az angyali hazát,
Az öregisten legszebb bánatát,
Még a csecsszopóknak sem kegyelmezünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Völgybe hegyeket temet a szelünk,
Lángba borul az arcunk, a karunk,
Mi lángseregek, magyarok vagyunk,
Hetvenhét világ jöhet ellenünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Buzogányt, fokost, baltát lengetünk,
Az Isten reszket, elbújik a Nap,
Bocskoros sereg a fűbe harap,
Elvett jogokat százszor elveszünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk

Mikor utolsó rohamra megyünk,
Nem lehet többé cicázni velünk,
Barikád hasad, hajránk, ha dörög,
Tolvajok fodros vére hömpölyög,
Hörgésekre csak tűzzel felelünk,
Mikor utolsó rohamra megyünk...

Kívánság

Ott egyem meg a harcmezőn az
utolsó komisz kenyerem,
de ne legyen többé a hazám
akkora, mint a tenyerem.
Ha elbukom, hát volt értelme,
védtem egy kócos szeretőt,
lábhoz tett fegyverrel állok meg,
hősen, az Úristen előtt ...

Bizonytalanok most az órák,
titokba burkolt holnapok,
de gyűlölöm a satnya várást,
indulni inkább kész vagyok!
Puskám csövébe virágszálat
fűz majd egy kis magyar leány,
és csillagokkal lüktet szíve
utánam őszi éjszakán ...

Vándorbot és barát
(Fiala Ferencnek)

Akinek szíve hús és piros,
Agyondobálják sok kőszívvel,
Rossz szívek politikája ez,
Korán végezni árva szívvel.
Vigyázz! Néked is jó szíved van,
Messziről hallgatom verését,
Nem tudom hol vagy, verset írok,
Szívednek a szívem verését...

Hiába százezerszer férfi
Nálunk, mélán is tud nézni,
Rongyos tömeget, szegénylegényt,
Költőt szelíden végigmérni.
Adni, hol lehet, foltozni a
Mások bűnét, hétszer jaj annak,
Ki fogcsikorgatva érzi itt,
Magát az építő magyarnak...

Hetekig néha nem láthatlak,
De lélekkel örökké látlak,
Ismerem már az embereket,
Akármerre jársz, haza várlak.
Egy vándorbotom van már, és Te,
Be örülök, hogy nincsen másom,
Egy bot, egy ember elég barát,
Segíti vigasztalódásom...

Sose kérdeztem, édesanyád
Él-e, vagy haja hervad a porban,
De áldja meg érted az Isten,
Akárhol van, mert valahol van,
Segíts sorsomon még egy évig,
Pártolj, úgysem sokáig élek,
Verseket írni ődöngök itt,
Élve is megdicsőült lélek...

A felkelőkről

(Hubay Kálmánnak)

A hazáról sokat beszéltek
Rossz magyarok az ég alatt,
Magyar hite, mint virágszirom
A szívről már-már leszakadt.
Üldöztek bennünket a zsidók
Újságban, bankból egyaránt,
Mert új irányt szabtunk magunknak,
Rögös úton egy hős irányt ...

Magunk kikélt, már bokrosodik,
Tanúja sok új temető,
Hogy hány ifjú halt felvidékért,
Hány hungarista felkelő.
Rábízták magukat a szélre,
Nem várta őket áldomás,
Bús volt a kisérőzenéjük:
Az őszi varjúkárogás ...

Itt hagyták drága lányok csókját,
Álmot, terveket, ölelést,
Az árva arcú szélcsapatok
Megcsinálták a felkelést.
Lerántotta a rögre őket
A szívre vadászó golyó,
Aki titkon tud sírni értük,
Az tovább álmodni való ...

Tovább kell élőknek álmodnunk,
Hinni, mert készül valami,
Nem járja már itt sok magyarnak
Mindég a könnyét ontani.
Hős szó kell nékünk, nem hazúgság,
Azt üzenik a temetők,
Parancsot virágoznak nékünk
A porladozó felkelők ...

Petőfi és a zsidók

A zsidók szeretik Petőfit,
Az nem zsidózott, orrhangolják.
Nem, szegény Sándor, más baja volt,
Javában virágzott az osztrák.

Akkor még magyar színészek voltak,
Magyar írók, több más efféle,
Ha látott is egy rongyoszsidót,
Jövőjét nem vehette észre.

Zsidó jövőjét nem láthatta,
Akik most erőszakkal, dallal,
Magyar ruhába öltözködve
Seftelnek, rajtunk diadallal.

Hivatkoznak szent Petőfire,
Mint forradalmak talajára,
„Egy gondolat bánt engem“-ben a
Vérpiros zászlókat kivánta.

Petőfi üzeni általam,
A világszabadság szép lenne,
Ha abban mindenki, mint magyar
Gyökeres, becsületes lenne, -

Ha feltámadna, ma már nyilván,
Szemügyre venné, sokat, őket,
Dörögne, zúgna, villámolna,
Túl zengne seregnyi költőket.

Százezer Istent megtagadna,
Amilyen lélek, vihardallal,
Egész világnak nekimenne
A magyarért a magyarral ...

Igy van ez kérem ...

MÁRCIUS 15.-RE

Nem lehet ma itt megmondani
A súlyos, nehéz igazat,
A költő nem adhat virágot,
Csak százszor átvizsgált gazat.
Március emlékhangú napján
Ma álszentek szíve dalol,
Porrá lett Táncsics unokája
Hetven Krisztusként meglakol ...

Zuhog mostan a „Talpra magyar!“
S Petőfi újra istenül,
Ki oda fent a magasságban
Csillagba szúrt tollára dül ...
Ha föltámadna, vad korbáccsal
Verné ki kedve kellemét,
Azokra, akik hivatkozó,
S rutinnal citálják nevét ...

Így van ez kérem, országomnak
Sok méltóságos férgei,
Béklyót letörő igazságnak
Lassudnak itt a léptei.
De a kései világosság
A pórnép vén dühében nyög,
S megérleli a bátorságát
Mert ma butítva nyöszörög ...

Ady sírjánál

Leszállt már bátyám a sírodra
Az első dér, holnap a hó,
Csillaga kering szíved fölé,
Te ősi, igaz álmodó.
Feleséged is megpihent már
A második ura után
S utcán halt meg az édesanyád
Templomba menet, délután.

„Van-e más ujság?“ Miről szóljak,
Rágja a magyar a magyart,
Még most is bankárok röhögnek,
S az agyak sötétsége tart.
Magyaros blúzban jár a Záli,
Tömeget éheztet a gép,
Ki nem lehetett képviselő
Az kövek tyúkszemére lép.

Sok ujság van itt Ady Endre,
Ki ártatlan tejként pihensz,
De lesz még itten más világ is,
Minékünk könyvedből üzensz.
Pihenj, Te csillaggá vált szívű,
Tán azért kezd hullni a hó,
Hogy olyan szép legyen az álmod,
Amilyen szép a takaró.


Szálasi Ferenc és Sértő Kálmán az 1941-es Könyvnapon

Színigazság

Ha én zsidónak születtem
Volna a világra,
Palotám volna már Pesten,
A fejem se fájna.
A kutyám se volna sánta,
Aki ugyan nincsen,
Mint a kotlós a tojáson,
Úgy ülnék a kincsen.

Hitsorsos szerkesztők jobban
Megfizetnék trillám,
Lenne szép ibolyaszínű
Futó kis balillám.
Megírnék egy koszos slágert
Pestünk hasra esne,
Pénz repülne, mint a madár,
A fészekzsebembe ...

Etethetnék festettkörmű,
Lusta fehérnépet,
Nem mennék barátaimhoz
Cipő és ing végett.
Nem akarnám gyakran nyakam
Felkötni faágra,
Ha én zsidónak születtem
Volna a világra.

De mivel, hogy keresztvizet
Szórtak a fejemre,
Koldús leszek országomban
Egész életemre.
Nincs én nékem pápaszemem,
Jövőm mégis látom,
Csak a többi magyar művészt,
Azokat sajnálom.

Újév napján

Óriási köd előtt állunk
Titokba burkolt év előtt,
Egyikőnknek majd szivárványt hoz
Míg a másiknak szemfedőt.
Lakodalmat ül aki gazdag,
A szegény hidegben vacog,
Minden régi lesz, ha nem fogunk
Össze már végre magyarok ...

Különb nép nincs nálunk a földön,
Belől is dalol a dalunk,
Akkor is hangunkat hallani,
Ha porbanézve hallgatunk.

Szántunk, vetünk, aratunk, őrlünk,
Mi mindég teszünk és veszünk,
Mégis kevés a tűzifánk s a
Dagadóbelű kenyerünk ...

„Isten áldd meg a magyart" - végre
A szent célt tartsd szemed előtt,
Tudod, hogy mi már „megbűnhődtünk,
E nép a múltat s jövendőt."
Ez a nép itt Európában
Oly jó, hogy magának teher,
Több napsugarat és virágot,
Csillagbámulást érdemel ...

Sóhajos, szerény Szilveszter volt,
De jobb nekünk nem lehetett,
A hétköznapok jóságától;
Várjuk a sok új ünnepet.
Segítsen bennünket az Isten,
Mindenkit, aki jót akar,
Akarjon egyet, későn végre,
Testvériséget a magyar ...!

Aranykereszt

Aranykereszt,
Ezüstkereszt,
Nikkelkereszt,
Ólomkereszt,
Vaskereszt,
Rozsdamart kereszt
Legyen nyakadon,
Csak: kereszt.
Te csókolj meg
Magyar leány,
Nem csókol már
Zsidóleány.
Nem akarom,
Nem engedem,
Vissza csúsztam,
Ember lettem ...
Számat százszor
Öblítgettem,
Sárkefével
Felvéreztem,
Hogy csókodat érdemeljem,
Te csókolj meg
Sírva engem ...
Aranykereszt,
Ezüstkereszt,
Nikkelkereszt,
Ólomkereszt,
Vaskereszt,
Rozsdamart kereszt
Legyen nyakadon,
Csak: kereszt ...

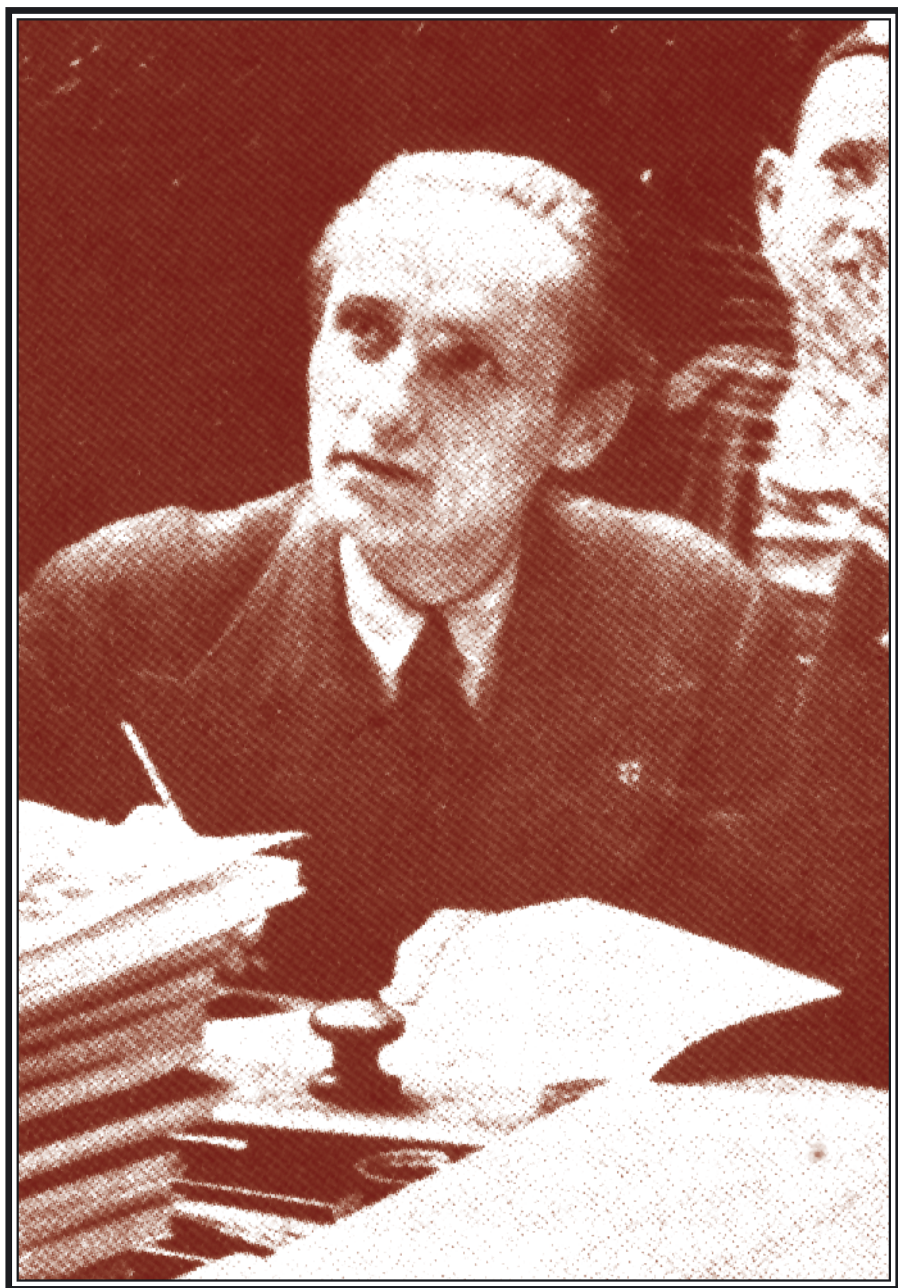
Libapásztorok

Ugy mozog a libanyáj
A virágos réten,
Mint lusta bárányfelhő
Odafent az égen.
Süldőlány a pásztoruk
És süldőlegényke,
Az ostoruk szalagos,
Hangja sincs, kár érte ...

Még apjuk se tudja tán,
Hogy a libanyájban, -
Keresztfára nézőknek
Hány nől, vajjon hány van?
Idegennek nevelik,
Egy idegen fajnak,
Aki kerékkötője
Mindig a magyarnak ...

Libapásztorkislányok,
Ott a Tisza mellett,
Jön a zsidó, ha libátok
Leszórta a pelyhet.
Az szereti a tollat,
A hájat, a májat,
Fillérekért megveszi
A begyes libákat ...

Alig eszik itt libát
A krumplis keresztény,
Üres a kerek feje,
És a lapos erszény.
Kicsiny libapásztorok,
Játszódjatok csendben,
Ti vagytok a legszebbek
A libaseregben ...



Sértő Kálmán nyilaskeresztes jelvénnyel az 1941-es Könyvnapon



SZELLEMI VÉGVÁR

1997

FRONT

A nemzeti ellenállás lapja